

w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku filologia angielska prowadzonego w Akademii Łomżyńskiej na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

utrzymuje w mocy ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, wyrażoną w uchwale 42/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie oceny programowej kierunku filologia angielska prowadzonego w Akademii Łomżyńskiej na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż argumenty oraz informacje dodatkowe przedstawione we wniosku Akademii Łomżyńskiej o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku filologia angielska prowadzonego w Akademii Łomżyńskiej na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym nie uzasadniają zmiany oceny pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, wyrażonej w § 1 uchwały nr 42/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 stycznia 2024 r.

Ocena, o której mowa w § 1 przedmiotowej Uchwały, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej.

Ocena pozytywna z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, wynika stąd, iż proces kształcenia realizowany w Akademii Łomżyńskiej nie w pełni umożliwia studentom kierunku filologia angielska osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie;
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Treści programowe z zakresu dyscypliny naukowej nauki o kulturze i religii, do której kierunek jest przyporządkowany, nie umożliwiają osiągnięcia wiedzy opowiadającej charakterystyce PRK o kodzie P6S_WG.

Zajęcia, które według programu studiów prowadzone są w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, obejmują treści, których opis jest adekwatny do poziomu studiów, ale hospitacje zajęć wykazały, że w rzeczywistości nie odpowiadają one charakterystyce 6 poziomu PRK.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię nie odniosła się do kwestii rozbieżności między treściami programowymi określonymi w programie studiów a realizowanymi w rzeczywistości, wskazując jedynie, że treści programowe dla zajęć z zakresu dyscypliny nauki o kulturze i religii zostały zmodyfikowane i dostosowane do charakterystyk 6 poziomu PRK. Zajęciom tym przypisano łącznie 5 ECTS. Przy tym nakładzie pracy jest niemożliwe, aby studenci osiągnęli zaawansowaną wiedzę obejmującą wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną w tej dyscyplinie oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem. Ponadto do zajęć o kulturze i religii zostały zaliczone do wyboru *historia Wielkiej Brytanii* i *historia USA*, których treści osadzone są w dyscyplinie naukowej historia i zgodnie z opisem efektów uczenia się ich celem jest jedynie dostarczenie historycznego kontekstu dla zjawisk kulturowych. Także treści programowe zajęć, które można przypisać do dyscypliny nauki o kulturze i religii – do wyboru *kultura brytyjska* i *kultura USA* – w większości nie są osadzone w tej dyscyplinie i obejmują typowo realioznawcze zagadnienia, dotyczące ustroju państwa, polityki, problemów społecznych, opieki zdrowotnej, systemu edukacji, mediów itp.

2. Niewłaściwy dobór zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

Program studiów nie obejmował zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS, ponieważ do tej grupy zajęć nieprawidłowo zaliczono niemal wszystkie zajęcia prowadzone w formach aktywizujących, z których tylko część prowadzona jest w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie praktycznych czynności zawodowych. Uczelnię stała przy tym na stanowisku, że zajęciami kształtującymi umiejętności praktyczne są np. lektoraty, praktyki, laboratoria, konwersatoria, ćwiczenia, seminaria itp., ponieważ obejmują one kształcenie tych umiejętności, które mogą być wykorzystane w celu realizacji zadań zawodowych, takie jak np. umiejętności językowe, podkreślając znaczenie zajęć w grupie praktycznej nauki języka obcego. Umiejętności językowe nie są jednak praktycznymi umiejętnościami zawodowymi, lecz kompetencjami ogólnymi, tzw. kluczowymi, na których dopiero mogą być budowane umiejętności specjalistyczne, w tym umiejętności powiązane z danym zawodem.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię przedstawiła zmodyfikowany wykaz zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, którym przypisano w zależności od specjalności 96-104 ECTS. Znajdują się w nim zajęcia z grupy praktycznej nauki języka obcego, które, zgodnie z nazwą zajęć, powiązane są działalnością zawodową: *kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie gramatyki języka angielskiego* (3, 4), *kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie sprawności słuchania i mówienia* (3, 4, 5, 6) *kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie sprawności pisanie i czytania* w łącznym wymiarze 22 ECTS. Tego samego formalnego zabiegu dokonano w odniesieniu do pracy tłumacza i pracownika biurowego. Analogicznie postąpiono także w przypadku treści z zakresu

nauk o kulturze i religii w wymiarze 4 ECTS. Nie jest jasne na czym polega specyfika czynności zawodowych nauczyciela, tłumacza i pracownika biurowego, związanych np. ze znajomością gramatyki, umiejętnościami słuchania, mówienia, czytania i pisanie. Nie wiadomo, czy przeznaczony w programie tych zajęć czas na wykonywanie tych czynności został poprawnie oszacowany i pozwala na włączenie wszystkich punktów ECTS do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Dla zajęć tych nie określono efektów uczenia się, treści programowych i metod weryfikacji.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia odpowiedziała na obydwa zarzuty: W odniesieniu do zarzutu 1, Uczelnia stwierdza iż „Wątpliwość budzi możliwość oceny wszystkich zajęć z zakresu nauk o kulturze i religii jako „nieumożliwiających osiągnięcie wiedzy odpowiadającej charakterystyce PRK o kodzie P6S_WG” jedynie po przeprowadzeniu hospitacji fragmentu pojedynczych zajęć *Kultura brytyjska*. Warto również podkreślić, że były to ostatnie zajęcia w semestrze przeprowadzone ze studentami pierwszego roku. Hospitacja odbyła się bowiem w dniach 22–23 czerwca 2023 r., podczas gdy, zgodnie z organizacją roku akademickiego (zał. 1), zajęcia dydaktyczne realizowane były w terminie do dnia 25 czerwca. Wprowadzanie zaawansowanych treści programowych na ostatnich zajęciach jest niezasadne, ponieważ nie mogą one być utrwalone i rozwinięte podczas kolejnego spotkania ze studentami.

Jednocześnie chcemy zwrócić uwagę na sprzeczność oceny treści realizowanych w ramach zajęć *Kultura brytyjska*. Zgodnie z oceną treści zajęć zawartą na str. 12 raportu zespołu oceniającego „treści programowe zajęć przyporządkowanych według programu studiów do dyscypliny nauki o kulturze i religii obejmują treści, których opis w sylabusie wydaje się adekwatny do etapu edukacyjnego, ale hospitacje zajęć wykazują, że w praktyce nie odpowiadają one charakterystykom 6 poziomu PRK”, podczas gdy w uchwale uznano, że „nie są [one] osadzone w tej dyscyplinie i obejmują typowo realizacyjne zagadnienia”. Podobna sytuacja dotyczy sformułowania zawartego w uchwale, które brzmi następująco: „Uczelnia nie odniosła się do kwestii rozbieżności między treściami programowymi określonymi w programie studiów a realizowanymi w rzeczywistości”. Użycie wyrazu „rozbieżności” sugeruje, że podczas zajęć realizowano treści nieujęte w sylabusie co jest sprzeczne z oceną hospitacji zajęć zawartą na str. 80 raportu, zgodnie z którą „tematyka zajęć [jest] ogólnie zgodna z sylabussem w zakresie realizowanych treści”. Chcemy zauważyć, że sylabus do przedmiotu *Kultura brytyjska* w dniu hospitacji zawierał ten sam zakres tematyczny zajęć co sylabus załączony w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego (zał. 2). Został on jedynie uszczegółowiony w zakresie realizowanych zagadnień, co jest zgodne z rekomendacją zespołu oceniającego zawartą na stronie 13. Zespół oceniający nie uznał w swoim raporcie jakoby w ramach zajęć realizowane były niewłaściwe treści – zarzut dotyczył niewłaściwej realizacji wskazanych zagadnień co zostało stwierdzone po hospitacji fragmentu pojedynczych zajęć.

Ponadto stwierdzenie, że „hospitacje zajęć wykazują, że w praktyce nie odpowiadają one charakterystykom 6 poziomu PRK” jest daleko idącym uogólnieniem. Zespół oceniający przeprowadził hospitację czterech zajęć: *Przekład ustny konferencyjny*, *Literatura amerykańska*, *PNJA poziom B2 – Listening* oraz *Kultura brytyjska*. Jedynie zajęcia *Kultura brytyjska* osadzone są w dyscyplinie nauki o kulturze i religii; natomiast zastosowanie liczby mnogiej w wyrażeniu „hospitacje” sugerować mogłoby, że zespół oceniający dokonał hospitacji większej liczby zajęć z zakresu nauk o kulturze i religii.

Przyjmując jednak uwagę o niewłaściwej obsadzie zajęć *Kultura brytyjska* wprowadziliśmy działania naprawcze, co zostało pozytywnie ocenione przez zespół PKA i Uczelnia w kryterium 4. odnoszącym się do kompetencji i kwalifikacji kadry prowadzącej kształcenie uzyskała ocenę „kryterium spełnione”. Podjęto następujące działania, których celem jest zapewnienie właściwej realizacji treści kształcenia w ramach zajęć z zakresu dyscypliny nauki o kulturze i religii:

- 1) w planie zatrudnienia na rok 2024 uwzględniono ogłoszenie konkursu na stanowisko adiunkta w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych w dyscyplinie nauki o kulturze i religii – planowany termin zatrudnienia 1.10.2024 r. (zał. 3);
- 2) dokonano modyfikacji obciążeń w roku akademickim 2023/2024 [...].

Należy również zauważyć, że zajęciom z zakresu nauk o kulturze i religii w programie studiów przyporządkowano 10 pkt. ECTS (str. 3 programu studiów stanowiącego zał. 6 do niniejszej odpowiedzi), a nie jak zostało wskazane w uchwale, 5 pkt. ECTS. Ponadto niewłaściwe przyporządkowanie przedmiotu *Historia Wielkiej Brytanii i Historia USA* do dyscypliny nauki o kulturze i religii zostało powielone, ponieważ zespół oceniający nie podważył takiego przyporządkowania w raporcie powizytacyjnym, co spowodowało, że uchybienie to zostało powtórzone w programie studiów stanowiącym załącznik do odpowiedzi Uczelni na raport zespołu oceniającego. Uznajemy zasadność postawionego zastrzeżenia, jednakże uważamy, że fakt ten nie powinien mieć wpływu na ocenę kryterium, gdyż nie został podważony przez zespół oceniający w raporcie i zarzut ten nie był zawarty ani w rekomendacjach ani w zaleceniach. Jednocześnie zobowiązujemy się wprowadzić powyższą korektę w programie studiów, który będzie obowiązywał od roku akademickiego 2024/2025”.

W odniesieniu do zarzutu 2, Uczelnia podnosi iż „Zgodnie z informacją zawartą w uchwale, zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne przypisano, w zależności od realizowanej przez studenta ścieżki rozwoju zawodowego, od 96 do 104 pkt. ECTS. Do zajęć tych wliczono m.in. zajęcia zawarte w tabeli poniżej. Zespół oceniający PKA wyraził wątpliwość czy zajęcia te mogą być wliczone do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne ze względu na brak informacji takich jak efekty uczenia się, treści programowe i metody weryfikacji. W celu uzupełnienia informacji załączamy sylabusy do wskazanych przez zespół oceniający zajęć z prośbą o ponowne rozpatrzenie (zał. 7)”. Wnioskodawca przedstawił tabelę, w której zostały zestawione cztery zajęcia w całości zaliczane przez Uczelnię do puli zajęć kształtujących umiejętności praktyczne dla każdej z trzech ścieżek rozwoju: nauczanie języka angielskiego, translatoryka oraz język angielski w biznesie. Sylabusy tych zajęć przedstawiono w Załączniku nr 7.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła w odniesieniu do zarzutu 1, polemikę z przedmiotową Uchwałą Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz raportem z wizytacji, jak również zadeklarowała działania naprawcze związane ze zmianą obsady zajęć.

Zarzut 1 dotyczy treści programowych z zakresu dyscypliny naukowej nauki o kulturze i religii, do której kierunku był przyporządkowany w proporcji 19% ogólnej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku podczas wizytacji (pozostałe dyscypliny i proporcje punktów ECTS wymienione w raporcie z wizytacji są następujące: językoznawstwo 68% i literaturoznawstwo 13%). W Załączniku nr 6 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy te proporcje zmieniono: językoznawstwo 70%, nauki o kulturze i religii 15%

i literaturoznawstwo 15%. Korekty wprowadzono w dokumencie zatwierdzonym Uchwałą Senatu Nr 55/2023 z dnia 12.10.2023 r., przy czym w przypisie na s. 1 Załącznika 6 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, wskazano, iż „Zmiany w programie studiów obowiązującym od roku akademickiego 2023/2024 zostają wprowadzone w trakcie cyklu kształcenia w celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną (Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej z wizytacji przeprowadzonej 22-23 czerwca 2023 r. Data otrzymania raportu: 25.09.2023 r.)”.

Zgodnie z przedmiotową Uchwałą Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, na ocenianym kierunku, treści programowe z zakresu dyscypliny naukowej nauki o kulturze i religii nie umożliwiają osiągnięcia wiedzy opowiadającej charakterystyce PRK o kodzie P6S_WG. Warto zatem rozpocząć omówienie tej kwestii od przytoczenia charakterystyki PRK o kodzie P6S_WG: „[zna i rozumie] w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem”.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła w Załączniku nr 2 dwie wersje sylabusu zajęć *Kultura brytyjska*: 1) Sylabus do zajęć *Kultura brytyjska* udostępniony zespołowi oceniającym przed wizytacją oraz 2) Sylabus do zajęć *Kultura brytyjska* udostępniony zespołowi oceniającym wraz z odpowiedzią na raport. Obydwie wersje różnią się w sposób zasadniczy pod względem obsady zajęć, opisu celów, treści programowych, literatury, efektów uczenia się, metod i kryteriów oceniania, zakresu tematów i wreszcie punktacji ECTS (wersja pierwsza – 3 punkty ECTS, wersja druga - 2 punkty ECTS). Należy przy tym wskazać, iż w obydwu wersjach skrócony opis jest rozbieżny z zakresem tematycznym. I tak, w wersji 1, skrócony opis to: „Celem przedmiotu jest budowanie kompetencji (inter)kulturowej poprzez studia nad zagadnieniami z zakresu kultury, realioznawstwa i języka angielskiego odnoszącymi się do krajów związanych z Wielką Brytanią. Na zajęciach rozwijane są umiejętności rozumienia i interpretowania elementów kultury krajów anglojęzycznych oraz możliwości porównania kultury brytyjskiej z kulturą rodzimą. Ponadto rozwijana jest świadomość potrzeby kultywowania dziedzictwa kulturowego obszarów anglojęzycznych i partycypowania w różnych formach aktywności kulturowej związanej z kulturą krajów anglojęzycznych, szczególnie tych należących do Wysp Brytyjskich”. Zakres tematów nie odpowiada temu opisowi, ponieważ, nie uwzględnia elementu porównawczego, a ponadto dotyczy zagadnień realioznawczych, a nie kulturoznawczych: „1. Informacje ogólne: ukształtowanie terenu, położenie geograficzne, klimat, raje wspólnoty brytyjskie, tożsamość narodowa i etniczna; 2. Ustrój polityczny; 3. Monarchia i rodzina królewska; 4. Władza wykonawcza, ustawodawcza i sądownicza; 5. Religia: kwestie historyczne; zróżnicowanie wyznania; 6. System edukacji w Wielkiej Brytanii; 7. Kwestia Brexitu i wpływ na uwarunkowania ekonomiczne Wielkiej Brytanii (oglądanie filmu, dyskusja); 8. Święta i tradycje – Pancake Day – Guy Fawkes Night – Holy evening – Christmas – Easter ; 9. System ochrony zdrowia”. W wersji 2, skrócony opis to: „Celem kursu jest zaznajomienie studentów filologii angielskiej z problemami społecznymi, kulturowymi i politycznymi Wielkiej Brytanii, a także wyposażenie studentów w wiedzę o podstawowych elementach historycznych, społecznych i kulturowych, które mają istotny wpływ na ukształtowanie Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. Na zajęciach studenci uczą się jak umiejętnie analizować inną kulturę poprzez czytanie wybranych tekstów pisanych i wizualnych, interpretowanie ich oraz

dokonywanie porównań omawianych zjawisk z kulturą rodzimą”, natomiast zakres tematów w dalszym ciągu nie odpowiada temu opisowi, ponieważ, nie uwzględnia elementu porównawczego, a ponadto dotyczy zagadnień realizacyjnych, a tylko w niewielkim stopniu kulturoznawczych: „1. Kraj i naród: cechy geograficzne, klimat, populacja, cztery narody, dominacja Anglii. 2. Tło historyczne: od prehistorii do XXI wieku. 3. Tożsamość: tożsamość etniczna, podział klasowy, rodzina, tożsamość religijna i polityczna. 4. Życie polityczne: stosunek społeczeństwa do polityki, styl demokracji, konstytucja, ustrój partyjny. 5. Monarchia: rola monarchy, wartość monarchii, przyszłość monarchii. 6. Rząd: gabinet, rola Prezesa Rady Ministrów, służba cywilna, władza centralna i samorządowa. 7. Parlament: życie posła, system partyjny w parlamencie, Izba Lordów, Izba Gmin. 8. Wybory: system, ustalenia formalne, kampania, dzień głosowania. 9. Prawo: Przestępczość i postępowanie karne. Wymiar sprawiedliwości. 10. Opieka społeczna: NHS i jego zadania, system świadczeń, zawód lekarza. 11. Religia: religia i polityka, anglikanizm, katolicyzm, inne konwencjonalne kościoły chrześcijańskie, inne religie. 12. Edukacja: organizacja, styl, życie szkoły, egzaminy publiczne. 13. Media: znaczenie prasy krajowej, charakterystyka prasy krajowej, styl telewizji. 14. Święta i specjalne okazje: święta tradycyjne, inne ważne coroczne okazje”. O ile cele kursu sugerują odniesienia do stosownej charakterystyki PRK, o tyle zakres tematów nie pozostawia miejsca na „metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między [faktami, obiektami i zjawiskami], stanowiąc[ymi] podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych [...] tworząc[ymi] podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem”.

Argument Uczelni, iż ocena jednych zajęć, i to ostatnich w semestrze nie jest miarodajna, nie jest przekonujący. Już sama analiza dokumentacji wskazuje na nieprawidłowości, a ocena dokonana w ramach hospitacji te błędy potwierdziła. Uczelnia przygotowała kolejną wersję i zadeklarowała zmianę obsady, które to działania naprawcze nie okazały się skuteczne lub też – w odniesieniu do zmiany obsady zajęć mają charakter deklaracyjny i wymagają ponownej oceny podczas kolejnej wizytacji.

Ponadto, Uczelnia zobowiązała się do wprowadzenia korekty niewłaściwego przyporządkowania zajęć *Historia Wielkiej Brytanii* i *Historia USA* do dyscypliny nauki o kulturze i religii w programie studiów, który będzie obowiązywał od roku akademickiego 2024/2025. Skuteczność proponowanych działań naprawczych wymaga zatem weryfikacji podczas kolejnej wizytacji.

W odniesieniu do zarzutu 2, Uczelnia przedstawiła wykaz zajęć, które, zgodnie z ich nazwą są powiązane z działalnością zawodową: *Kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie gramatyki języka angielskiego* (semestry 3, 4); *Kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie sprawności słuchania i mówienia* (3, 4, 5, 6); *Kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie sprawności pisanie i czytania* (3, 4, 5, 6) oraz *Kształcenie kulturowo-literackie na lekcjach języka angielskiego* (4, 5). Ten formalny zabieg zastosowano również w odniesieniu do pracy tłumacza i pracownika biurowego. Łącznie dla każdej ze ścieżek rozwoju, przewidziano w ramach tych zajęć 26 punktów ECTS i zaliczono te zajęcia w całości do puli zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Jak wynika z sylabusów przedstawionych w Załączniku nr 7 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, zajęcia te służą zdobywaniu kompetencji językowych oraz kulturoznawczo-literaturoznawczych. W przypadku ścieżki język angielski w biznesie (przy czym w sylabusach jest mowa o zawodzie pracownika biurowego) włączenie elementów kulturoznawczo-literaturoznawczych jest znacznie mniej przekonujące niż w przypadku dwóch pozostałych ścieżek (nauczycielskiej

i tłumaczeniowej)), a literatura przewidziana dla tych zajęć ujawnia, że przedmiotem nauczania jest język angielski w biznesie. Literaturę podstawową stanowi bowiem podręcznik *Market Leader. Upper Intermediate. Business English Coursebook*. Przykładowo, dla zajęć *Treści kulturowo-literackie w zawodzie pracownika biurowego* (semestr 3), efekty uczenia się to: „1_U – student potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu nauk o kulturze i religii oraz literaturoznawstwa w celu rozwiązywania złożonych problemów oraz dokonywania krytycznej analizy i syntezy tych informacji w celach biznesowych (K_U01); 2_U – student potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami przy opisie zagadnień dotyczących nauk o kulturze i religii w celu wykonania zadań typowych dla działalności biznesowej (K_U04); 3_U – student potrafi wyszukiwać, analizować i wykorzystywać wiedzę z zakresu literaturoznawstwa w celu wykonywania zadań typowych dla działalności biznesowej (K_U05)”. O ile w efektach uczenia się uwypuklono wiedzę i umiejętności w zakresie nauk o kulturze i religii oraz literaturoznawstwa, o tyle w opisie tematyki zajęć, literaturoznawstwo jest obecne w formie szczątkowej (digital storytelling). Wiedzy i umiejętności literaturoznawczych w toku tych zajęć student nie nabędzie, ponieważ zakres tematyczny zajęć nie dotyczy literaturoznawstwa: „1. Co to jest kultura korporacyjna? 2. Znaczenie komunikacji międzykulturowej w biznesie. 3. Negocjacje w biznesie - kulturowe aspekty. 4. Social media jako skuteczne narzędzie w komunikacji biznesowej. 5. Digital storytelling - czym są cyfrowe opowieści? 6. Budowanie marki i wizerunku. 7. Skuteczne budowanie zespołu. 8. Kulturowe aspekty zarządzania kryzysowego. 9. Znaczenie Content Marketingu. 10. Jak wykorzystywać literaturę do tworzenia skutecznych strategii w Content Marketingu? 11. Reklama w biznesie-perspektywy kulturoznawcze. 12. Do czego potrzebny jest Coaching w biznesie? 13. Biznes w kulturze. Kultura w biznesie. Wybrane aspekty zarządzania dobrami kultury”. Ponadto Metody i kryteria oceniania wskazują na to, że na zajęciach nie jest weryfikowane nabywanie umiejętności praktycznych związanych z wykonywaniem zadań pracownika biurowego, ponieważ w tej rubryce wpisano, co następuje: „Udział oceny z danej formy zajęć w ocenie końcowej przedmiotu: Ćwiczenia - 100%: - test(y) – 50% - prezentacja multimedialna – 25% - aktywność – 25%”. Pisanie testów, prezentacja multimedialna na tematy kulturowo-literackie oraz aktywność na zajęciach nie stanowią czynności zawodowych typowego pracownika biurowego. W przypadku zajęć *Kształcenie kulturowo-literackie na lekcjach języka angielskiego* (semestr 4), literatura została dobrana w sposób znacznie bardziej przemyślany, ale Metody i kryteria oceniania pokazują, że zajęcia te również nie mogą być zaliczona w całości do puli zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu. Przewidziano bowiem następujące elementy i proporcje oceny: „Test – 50% Przygotowanie konspektu – 25% Aktywność na zajęciach – 25%”, przy czym do czynności zawodowych nauczyciela z tego wykazu można zaliczyć przygotowanie konspektu.

W przypadku zajęć *Treści kulturowo-literackie w pracy tłumacza* (semestr 3), literatura również została dobrana w sposób przemyślany, ale już Metody i kryteria oceniania wskazują na to, że na zajęciach nie jest weryfikowane nabywanie umiejętności praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu tłumacza, ponieważ w tej rubryce wpisano, co następuje: „- test(y) – 50% - prezentacja multimedialna – 25% - aktywność – 25%”.

Przytoczone typowe przykłady działań naprawczych uzasadniają stwierdzenie, że okazały się one nieskuteczne w odniesieniu do zarzutu 2.

Odpowiedzi Uczelni nie niwelują istoty zarzutów 1 i 2 w odniesieniu do kryterium 2.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 2.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Prace dyplomowe nie mają charakteru aplikacyjnego.

Nie w pełni zapewniono praktyczny charakter prac dyplomowych. Według założeń, „praca dyplomowa musi być zgodna z realizowaną ścieżką rozwoju i zakresem praktyki zawodowej. Jednym z celów praktyki zawodowej jest zdobycie umiejętności, wiedzy oraz materiałów niezbędnych do przygotowania pracy dyplomowej,” co odpowiada potrzebom kierunku o profilu praktycznym, a egzamin dyplomowy ma za zadanie weryfikować efekty uczenia się z całego programu studiów. Jednak uszczegółowienie tych zasad dla poszczególnych ścieżek wskazuje na ich niekonsekwentną implementację dla poszczególnych specjalizacji i niespójne rozumienie praktycznego charakteru prac. W przypadku *specjalizacji tłumaczeniowej* praca ma zawierać zwięzłe i ogólne omówienie dziedziny translatoryki związanej z tematem pracy, definicje translatoryki oraz tłumaczenia i jego rodzajów, a następnie opisać narzędzia analityczne – zestaw parametrów, za pomocą których analizowany jest materiał badawczy oraz dostarczyć analizę i interpretację wyników. Opis ten nie wskazuje, aby praca wymagała rozwiązania przez studenta rzeczywistego problemu przekładowego, ani też, by opierała się na materiałach zgromadzonych w toku praktyk. Zarówno przykłady podane w szczegółowych wytycznych do prac dyplomowych na kierunku, jak i same prace dyplomowe koncentrują się na przekładzie literackim i filmowym, który, zgodnie z listą miejsc praktyk dla kierunku, student ma nikłe szanse wykonywać. Podobna sytuacja ma miejsce na *specjalizacji biznesowej*. W przyjętej koncepcji aplikacyjność pracy identyfikowana jest z obecnością w niej części analitycznej i brakiem odtwórczości.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała o zmianach w wytycznych dla prac dyplomowych. Umożliwiają one przygotowanie prac dyplomowych w zakresie problematyki wykraczającej poza zastosowania wiedzy w dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek. Nie jest bowiem jasne, na czym polega związek np. skanowania, czyszczenia graficznego obrazu tekstu, analizy OCR, konwersji do formatu tekstowego, przesłania do tłumaczenia z wykorzystaniem CAT lub przedstawienia rozwiązania, np. istniejących anglojęzycznych aplikacji biurowych, które mogą usprawnić pracę w instytucji i przygotowanie instruktażu dla pracowników firmy, z naukami o kulturze i religii, literaturoznawstwem, a przede wszystkim z wiodącą dla kierunku dyscypliną językoznawstwo. Ocena skuteczności podjętych działań naprawczych możliwa też będzie dopiero po upływie co najmniej dwóch lat, gdy powstaną prace dyplomowe przygotowane wg nowych wytycznych.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia podnosi, iż „W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego [...] poinformowała o zmianach w wytycznych do prac dyplomowych. Szczególną uwagę zwrócono na wytyczne do prac tworzonych w ramach ścieżki rozwoju tłumaczeniowej i język angielski w biznesie (zgodnie z opinią zespołu oceniającego prace pisane w ramach nauczycielskiej ścieżki rozwoju mają bowiem charakter aplikacyjny).

Jednym z celów praktyki zawodowej realizowanej przez studentów filologii angielskiej jest zdobycie umiejętności, wiedzy i/lub materiałów niezbędnych do przygotowania pracy dyplomowej. Z tego względu, że w przypadku studentów przebywających na praktyce w biurze tłumacza przysięgłego, możliwości pozyskania materiałów do pracy dyplomowej są znacząco ograniczone, w szczegółowych wytycznych do prac dyplomowych (zał. 8) podkreślono, że praca dyplomowa studenta kierunku filologia angielska powinna korespondować z zainteresowaniami naukowymi studenta, realizowaną przez niego ścieżką rozwoju, a także z zakresem praktyki zawodowej. Zadaniem studenta jest wykazanie się w pracy dyplomowej umiejętnościami praktycznymi zdobytymi w toku studiów i w trakcie praktyk zawodowych, które umożliwią mu efektywne i skuteczne wykonywanie obowiązków zawodowych zgodnych z wybraną ścieżką rozwoju. Efektem końcowym pracy studenta ma być np. stworzenie i zaprezentowanie materiałów, które były lub mogą być wykorzystane w zakładzie pracy, w którym realizowana była praktyka lub też zaproponowanie rozwiązania usprawniającego pracę w firmie lub biurze tłumaczeń (w tym przypadku student na podstawie swojego doświadczenia w miejscu praktyki zawodowej proponuje rozwiązanie, które może być wykorzystane również przez inne zakłady pracy, nie tylko ten, w którym student odbywał praktykę zawodową) i/lub przedstawienie wskazówek i rekomendacji wynikających z analizy materiału językowego.

W wytycznych do prac tworzonych w ramach ścieżki tłumaczeniowej, w części praktycznej pracy, uwzględniono następujące zadania, które studenci mogą wykonać i zaprezentować w swojej pracy:

- 1) przeprowadzenie badania materiału językowego, którego następstwem będzie prezentacja autorskiej propozycji rozwiązania poruszanego problemu lub
- 2) stworzenie pamięci tłumaczeniowej za pomocą oprogramowania CAT lub
- 3) zaproponowanie własnego rozwiązania, które może usprawnić pracę tłumacza lub
- 4) przedstawienie istniejącego rozwiązania z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych, które może być wykorzystane w celach tłumaczeniowych w danej instytucji lub
- 5) przetłumaczenie na język angielski strony internetowej firmy / materiałów reklamowych, w tym filmów korporacyjnych, np. z wykorzystaniem subtitles lub
- 6) przygotowanie banku szablonów pism / dokumentów / zapytań, które mogą być wykorzystane przez zakład pracy lub
- 7) rozwiązanie problemu okołotłumaczeniowego, np. klient dostarcza tekst w postaci wydruków bardzo złej jakości. Proponowane rozwiązanie zakłada skanowanie, czyszczenie graficzne obrazu tekstu, analiza OCR, konwersja do formatu tekstowego, przesłanie do tłumaczenia z wykorzystaniem CAT lub projekt rozwiązania, które umożliwiłoby pracę przy tłumaczeniach osobom z niepełnosprawnością, np. wykorzystanie aplikacji speech-to-text i text-to-speech.

Wątpliwości zespołu oceniającego budzi fragment ostatniego zapisu, ponieważ nie jest jasne, na czym polega związek „np. skanowania, czyszczenia graficznego obrazu tekstu, analiza OCR. konwersja do formatu tekstowego, przesłania do tłumaczenia z wykorzystaniem CAT” z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek. W celu wyjaśnienia chcemy dodać, że wskazane powyżej zadania dotyczą rozwiązania problemu okołotłumaczeniowego polegającego na przetworzeniu dokumentów złej jakości, skanów, tekstów ze zdjęć lub dokumentów zapisanych w formacie .jpg lub .png na plik np. .doc, .docx czy .rtf. Czynność ta umożliwia sprawne wykonywanie zadań zleconych tłumaczowi i przygotowanie tekstu do wersji edytowalnej umożliwiającej wykonanie tłumaczenia z wykorzystaniem narzędzi CAT.

Umiejętność konwersji tekstu poprawia efektywność i wydajność procesu tłumaczenia. Narzędzia OCR są szczególnie przydatne w pracy tłumaczy przysięgłych, którzy wielokrotnie pracują na skanach, a nie tekstach w formie elektronicznej. Zgodnie z założeniem dla prac tłumaczeniowych, studenci mogą więc w pracy dyplomowej opisać proces przetwarzania dokumentu za pomocą narzędzi OCR, a następnie zaprezentować tłumaczenie tekstu przygotowanego na potrzeby zakładu pracy, w którym realizowali praktykę zawodową. Studenci ścieżki tłumaczeniowej w ramach zajęć dydaktycznych prowadzonych przez praktyka, który jest jednocześnie językoznawcą, uczą się korzystania z nowoczesnych rozwiązań technologicznych, które przydatne są w pracy tłumacza. Umiejętność tą mogą więc doskonalić w ramach praktyk zawodowych realizowanych w biurach tłumaczeń czy u tłumaczy przysięgłych. Zaprezentowanie w pracy dyplomowej tłumaczenia tekstu opracowanego samodzielnie przez studenta gwarantuje powiązanie pracy z dyscypliną wiodącą językoznawstwo.

Dla prac przygotowywanych przez studentów ścieżki język angielski w biznesie określone zostały następujące wytyczne, które mają pomóc studentowi w określeniu treści zawartych w części praktycznej pracy²:

- 1) stworzenie zestawu szablonów pism w języku angielskim przeznaczonych do wykorzystania w zakładzie pracy, w którym student odbywał praktykę zawodową lub
- 2) przygotowanie w języku angielskim prezentacji multimedialnej wraz z treścią wystąpienia poświęconego zasadom komunikacji z anglojęzycznym klientem biznesowym, uwzględniającego różnice kulturowe, która może zostać wykorzystane przez kadrę kierowniczą zakładu pracy w charakterze rekomendacji i materiału instruktażowego dla pracowników, których obowiązki wymagają poznania dobrych praktyk, norm, zasad dyskursu biznesowego;
- 3) stworzenie strony internetowej w języku angielskim dla zakładu pracy, w którym student odbywał praktykę zawodową;
- 4) przedstawienie rozwiązań takich jak np. istniejące anglojęzyczne aplikacje biurowe, które mogą usprawnić pracę w instytucji i przygotowanie instruktażu dla pracowników firmy.

Zespół oceniający stwierdził, że niejasny jest związek propozycji 4. z dyscypliną wiodącą językoznawstwo. Chcemy podkreślić, że aplikacje mobilne mają duży wpływ na rozwój firmy. Pomagają firmom w poszerzaniu swoich możliwości reklamy i dystrybucji sprzedaży, pozwalają oszczędzić czas i sprawnie zarządzać zespołami ludzkimi. Większość aplikacji mobilnych dostępnych na rynku ma jednak oprogramowanie dostępne tylko w języku angielskim. Biorąc pod uwagę fakt, że nie wszyscy pracownicy w firmie mogą znać język angielski, korzystanie z aplikacji mobilnych w zakładzie pracy może okazać się dużym problemem. Student, będąc na praktyce zawodowej, poznaje zasady funkcjonowania danej firmy, dostrzega jej mocne i słabe strony. Dlatego też w swojej pracy dyplomowej może zaproponować rozwiązanie usprawniające funkcjonowanie danego zakładu. Zakładamy, że bazując na aplikacjach dostępnych jedynie w wersji angielskiej student przygotowuje tłumaczenie w języku polskim w formie instruktażu informującego o zasadach działania danej aplikacji. Chcemy podkreślić, że studenci ścieżki język angielski w biznesie realizują zajęcia z zakresu przekładu pisemnego, a także z zakresu nowoczesnych technologii, a więc mają wiedzę i umiejętności niezbędne do przygotowania części praktycznej w formie proponowanej w punkcie 4. Podobnie jak w przypadku ścieżki tłumaczeniowej, przygotowanie tłumaczenia samodzielnie opracowanego przez studenta gwarantuje powiązanie pracy z dyscypliną wiodącą językoznawstwo.

Należy również dodać, że studenci przedostatniego semestru studiów zobowiązani są do przedstawienia kart tematu pracy dyplomowej, która przechodzi przez kilkustopniowy proces weryfikacji. Na Wydziale obowiązuje procedura zatwierdzania tematu pracy dyplomowej (zał.

9), zgodnie z którą temat pracy ustalany jest wspólnie z promotorem pracy, a następnie student przystępuje do wypełnienia karty tematu pracy dyplomowej w elektronicznym systemie wymiany dokumentów (w roku 2018 papierowa forma karty tematu pracy dyplomowej zastąpiona została elektroniczną). Po uzyskaniu akceptacji promotora pracy, karta kierowana jest do kierownika zakładu i ostatecznie do Prodziekana pełniącego także funkcję przewodniczącego Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Na każdym etapie karta może być cofnięta do poprawy. Mając na uwadze szczegółowe wytyczne do prac, a także fakt, iż Kierownikiem Zakładu Filologii Angielskiej i Prodziekanem Wydziału są osoby z tytułem doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo możemy zapewnić, że karty tematu pracy dyplomowej są uważnie weryfikowane i w przypadku ich niezgodności z opracowanymi wytycznymi, kierowane do poprawy.

Uważamy, że już na tym etapie istnieje możliwość oceny czy działania naprawcze podjęte w celu zapewnienia aplikacyjności prac pisanych przez studentów ścieżki rozwoju tłumaczeniowa i język angielski w biznesie są wdrażane we właściwy sposób. Można tego dokonać na podstawie uszczegółowienia wytycznych do prac przedstawionych powyżej, a także na podstawie przeglądu kart tematu prac dyplomowych złożonych przez studentów w roku akademickim 2023/2024. Naszym zdaniem już treści zawarte w karcie tematu pracy pozwalają na stwierdzenie czy prace będą miały charakter aplikacyjny czy też nie. Karta tematu pracy dyplomowej przedstawia ogólną koncepcję pracy, a więc temat pracy dyplomowej uzasadnienie jego wyboru, cel i proponowaną strukturę pracy, czyli te elementy, które pozwalają ocenić czy zamierzenia autora pracy są właściwe i czy została przyjęta odpowiednia strategia działania.

W załączniku 10 zawarte zostały karty tematu pracy dyplomowej opracowane przez studentów w roku akademickim 2023/2024. Załącznik nr 8 do niniejszego dokumentu zawiera szczegółowe wytyczne do prac, które stanowiły podstawę do opracowywania kart tematów prac dyplomowych w roku akademickim 2023/2024”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła działania naprawcze udokumentowane w Załącznikach nr 8, 9 i 10. Załącznik nr 8 zawiera szczegółowe wytyczne do prac dyplomowych na ocenianym kierunku. Jest to dokument, który w sposób przejrzysty przedstawia wymogi stawiane pracom dyplomowym na poszczególnych specjalizacjach. Wątpliwości wyrażone w zarzucie, co do związku korzystania z prostych w obsłudze i gotowych już rozwiązań techniki informatycznej takich, jak OCR i aplikacje biurowe z dyscypliną wiodącą językoznawstwo, są zasadne. Odpowiedź Uczelni nie odnosi się w tym zakresie do meritum zarzutu, podkreślając jedynie użyteczność tych narzędzi. Są to jednak, co wybrzmiewa w przedmiotowej Uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, narzędzia techniki informatycznej, a nie językoznawstwa.

W Załączniku nr 9 opisano procedurę ustalania tematu pracy dyplomowej, która służy między innymi monitorowaniu aplikacyjności prac dyplomowych przygotowywanych na ocenianym kierunku. Skuteczność tego działania naprawczego będzie można ocenić podczas kolejnej wizytacji.

W Załączniku nr 10 przedstawiono karty tematów prac dyplomowych złożonych przez studentów ocenianego kierunku w roku akademickim 2023/2024. Analiza tej dokumentacji wskazuje na to, że część tych prac ma charakter aplikacyjny. Część mogłaby powstać także na studiach o profilu ogólnoakademickim, np. „Kompilacja glosariusza w programie SDL Trados, a strategię domestykacji i egzotyzacji w tłumaczeniu gier video”, natomiast w kilku przypadkach

tematyka prac wskazuje na dyscypliny wykraczające poza te, do których kierunku został przyporządkowany. Na przykład, praca dyplomowa pt. „Proces tworzenia glosariusza terminologii prawniczej z zakresu systemu prawnego Stanów Zjednoczonych” wymaga znajomości prawa, natomiast praca pt. „Komunikacja językowa w prospecting marketingu oraz tworzenie treści w celu pozyskiwania partnerów biznesowych w sektorze B2B” odnosi się do marketingu. Bardzo dobrym rozwiązaniem jest natomiast wymóg uzasadnienia przez studenta wyboru tematu pracy. Wprowadza bowiem element autorefleksji i może działać motywująco, skoro wybór tematu jest związany z własnymi zainteresowaniami dyplomanta. Uczelnia podjęła działania naprawcze, których skuteczność będzie można ocenić podczas kolejnej wizytacji.

Odpowiedzi Uczelni nie niwelują istoty zarzutu w odniesieniu do kryterium 3.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 3.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Niepełne i nieefektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia implikujące nieskuteczność działań naprawczych w odniesieniu do koncepcji kształcenia, programu studiów i jego realizacji.

Na kierunku filologia angielska nie w pełni skutecznie są stosowane przyjęte w Uczelni procedury projektowania, zatwierdzania i zmiany programów studiów oraz procedury ich oceny, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Uczelnia podjęła różne skuteczne działania naprawcze w odniesieniu do większości zaleceń, sformułowanych w raporcie zespołu oceniającego, nie mniej w zakresie zajęć w dyscyplinie nauki o kulturze i religii okazały się one niewłaściwe, a w odniesieniu do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne i procesu dyplomowania budzą istotne powyżej opisane zastrzeżenia, w tym dotyczące ich jedynie czysto formalnego, a nie merytorycznego charakteru.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia argumentuje, iż „nieustannie dąży do doskonalenia procesu kształcenia i do osiągania wysokiej jego jakości. Potwierdzeniem tych działań jest przyjęta w dniu 1 lutego 2024 r. uchwała Senatu Akademii Łomżyńskiej w sprawie Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia nowelizująca ten system (zał. 11). Działania Uczelni nie były odpowiedzią na uzyskaną ocenę kierunku filologia angielska (data wpływu uchwały – 05.02.2024 r.), ale wynikały z systematycznego monitorowania jakości kształcenia i dążenia do ciągłego zwiększania skuteczności i efektywności kształcenia. Zmiany w zakresie Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia obejmują wszystkie kierunki studiów prowadzone w Akademii Łomżyńskiej, w tym także kierunek filologia angielska.

W celu realizacji zadań Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia, oprócz Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia (URJK) i Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia (WKJK), utworzono Radę Programową Kierunku Studiów (RPKS)”. Wnioskodawca opisała skład członków Rady Programowej. Uczelnia podnosi dalej, iż „Ścisła współpraca między reprezentantami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, uwzględnienie w składzie Rady Programowej nauczycieli akademickich reprezentujących wszystkie dyscypliny, do których kierunek jest przyporządkowany, przyczyni się do podniesienia jakości kształcenia na kierunku filologia angielska i do zapewnienia jego zgodności z potrzebami zarówno studentów jak i rynku pracy”. Wnioskodawca przedstawiła zadania Rady Programowej:

- „1) doskonalenie koncepcji kształcenia i programu studiów;
- 2) analiza zasad rekrutacji na kierunkach studiów realizowanych na wydziałach;
- 3) wydawanie rekomendacji dotyczących zasad organizacji, odbywania i zaliczania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych;
- 4) wydawanie rekomendacji dotyczących zasad procesu dyplomowania, w tym przygotowywania i oceny prac dyplomowych a także przebiegu egzaminu dyplomowego;
- 5) sporządzanie wykazu pytań obowiązujących na egzaminie dyplomowym na podstawie propozycji przesłanych przez koordynatorów przedmiotów;
- 6) analizowanie systemu wsparcia dydaktycznego, w tym wyposażenia sal dydaktycznych oraz zasobów bibliotecznych wykorzystywanych w procesie kształcenia;
- 7) analizowanie wyników badań ankietowych przeprowadzanych wśród absolwentów danego kierunku studiów;
- 8) uzyskiwanie opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych dotyczących programu studiów oraz przygotowania zawodowego absolwentów;
- 9) przeprowadzanie okresowego przeglądu i weryfikacja programów studiów, w szczególności w zakresie:
 - a) właściwy dobór przedmiotów oraz form zajęć dydaktycznych wymaganych do osiągnięcia założonych efektów uczenia się;
 - b) uaktualnianie efektów uczenia się zakładanych dla programu studiów w celu zapewnienia ich zgodności ze stanem wiedzy i praktyki oraz ich trafności w stosunku do oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy;
 - c) opiniowanie tworzenia i likwidacji ścieżek rozwoju realizowanych na danym kierunku studiów;
- 10) opracowywanie projektów zmian w programie studiów i występowanie do Dziekana Wydziału z inicjatywą ich wprowadzenia.

Należy również podkreślić, że w celu zapewnienia właściwej jakości procesu kształcenia, a także zgodności programu studiów z obowiązującymi przepisami prawnymi oraz wytycznymi, w tym określonymi w bazie orzecznictwa PKA i raportach zespołów oceniających zawartych w bazie ocen, Uczelnia przyjęła kilkustopniową weryfikację programu studiów: (1) Rada programowa opracowuje projekt zmian w programie studiów; (2) Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia opiniuje zmiany wprowadzone przez RPKS; a następnie (3) pozytywnie zaopiniowany program studiów kierowany jest do oceny przez Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia. Zaakceptowany przez URJK program studiów jest następnie przekazywany pod głosowanie członkom Senatu Akademii Łomżyńskiej”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia przedstawiła działania naprawcze. W Załączniku nr 11 znajduje się Uchwała nr 5/2024 Senatu Akademii Łomżyńskiej w sprawie Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia nowelizująca ten system z dnia w dniu 1 lutego 2024 r. Skuteczność podjętych działań naprawczych będzie można ocenić podczas kolejnej wizytacji.

Odpowiedzi Uczelni nie niwelują istoty zarzutu w odniesieniu do kryterium 10.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 10.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

Biorąc pod uwagę utrzymanie w mocy oceny „spełnione częściowo” w stosunku do kryteriów: 2, 3 oraz 10, Prezydium PKA stwierdza, iż nie zostały spełnione warunki do zmiany oceny wydanej w uchwale nr 42/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 stycznia 2024 r.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Zaleca się zapewnienie realizacji treści programowych z dyscypliny nauki o kulturze i religii w sposób odpowiadający charakterystykom 6 poziomu PRK.
2. Zaleca się zapewnienie prawidłowego przypisania zajęć do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz prawidłowego wymiaru punktów ECTS dla tych zajęć.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się zapewnienie aplikacyjności prac dyplomowych w dyscyplinie wiodącej lub w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się pełne i efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

§ 2

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie ocenające, wskazany w § 3.

§ 3

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie ocenające kierunku filologia angielska na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2025/2026.

§ 4

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki,
2. Rektor Akademii Łomżyńskiej.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Janusz Uriasz